

Domnului Traian Basescu, Presedintele Romaniei
Domnului Calin Popescu-Tariceanu, Prim Ministru, Presedinte PNL
Domnului Nicolae Vacaroiu, Presedinte Senat
Domnului Bogdan Olteanu, Presedinte Camera Deputatilor
Domnului Mircea Geoana, Presedinte PSD
Domnului Emil Boc, Presedinte PD-L
Domnului Corneliu Vadim Tudor, Presedinte PRM
Domnului Marko Bela, Presedinte UDMR
Domnului Dan Voiculescu, Presedinte PC
Domnului Mugur Isarescu, Guvernator BNR
Domnului Mircea Oancea, Presedinte CSSPP
Domnului Aron Ioan Popa, Presedinte, Comisia pentru buget, finante, activitate bancară și piață de capital, Senat
Domnului Tiberiu Aurelian Prodan, Presedinte, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială, Senat
Domnului Aurel Gubandru, Presedinte, Comisia pentru buget, finanțe și bănci, Camera Deputatilor
Domnului Gheorghe Barbu, Presedinte, Comisia pentru muncă și protecție socială, Camera Deputatilor

Stimati Domni,

Ca urmare a propunerii de impunere a unui randament minim anual garantat al pensiilor Pilonul II din cadrul scrisorii deschise trimise presedintelui Romaniei, autoritatilor si reprezentantilor unor partide politice si institutii financiare din Romania, va supunem atentiei punctul de vedere al Asociatiei pentru Pensiile Administrate Privat din Romania – APAPR:

In argumentele prezentate in aceasta scrisoare se face o mare confuzie intre doua sisteme de pensii complet diferite, sistemul de pensii de tip beneficii definite si sistemul de tip contributii definite, sistem implementat si in Romania prin Legea 411/2004.

Este important de mentionat inca de la inceput faptul ca, in sistemul de tip beneficii definite, sistem de pensii la care se renunta din ce in ce mai mult la nivel international, nu sunt impuse niciun fel de limitari privind comisioanele percepute de administrator si structura de active in care sunt investiti banii participantilor. Spre deosebire de acest sistem, cel implementat in Romania prin Legea 411 este de tip contributii definite, impunand administratorilor de pensii private atat niveluri maxime de comisioane, cat si o structura fixa de active in care pot fi investiti banii participantilor. In conditiile in care comisioanele sunt limitate prin lege, este greu de inteles cum impunerea unei garantii privind un nivel minim garantat al randamentului egal cu rata inflatiei care presupune costuri suplimentare pentru administrator poate fi suportata de acesta. Deja legea romaneasca existenta contine prevederi diferite fata de legislatia internationala similara, impunand suportarea de catre administrator a cheltuielilor de depozitare si tranzactionare a instrumentelor in care se investesc contributiile participantilor.

Efectele acestor prevederi legale propuse in scrisoare nu vor intarzia sa se reflecte in randamentul fondurilor de pensii, din nefericire, in detrimentul participantilor. In tarile date ca exemplu in scrisoarea deschisa, Australia, Elvetia sau Suedia, avem de a face cu un sistem de beneficii definite, asa cum spun semnatarii scrisorii. In acest context, nu se justifica comparatia intre sisteme si folosirea acesteia ca argument in introducerea unui randament minim anual garantat in legislatia romaneasca, care, asa cum am mentionat mai sus, este de tip contributii definite. Orice comparatii cu alte tari in care exista randamente minime anuale garantate sunt rupte din contextul legislatiei tarilor respective si al sistemelor de protectie sociala din respectivele tari. In niciuna din tarile din Europa Centrala si de Est nu sunt prevazute prin lege randamente minime anuale, cu exceptia Sloveniei, in care exista doar fonduri facultative de pensii. In cazul Sloveniei, unde, prin lege, este impus un randament minim garantat de 40% din randamentul titlurilor de stat, trebuie stiut faptul ca, comisionul de administrare maxim ce poate fi perceput este de 8,5% (comparativ cu 2,5% in Romania) si comisionul maxim de gestionare a activelor este de 1,5% (comparativ cu 0,6% in Romania), existand astfel o sursa suficienta pentru acoperirea costurilor garantiei suportate de administrator. Mai mult, aceasta garantie este cu mult mai slaba decat cea care se cere a fi introdusa in acest moment in legislatia romaneasca, stiind faptul ca randamentul titlurilor de stat este comparabil cu rata inflatiei. Totodata, ca urmare a acestui fapt, structura activelor din fondurile de pensii din Slovenia este formata in proportie de peste 90% din titluri de stat, de unde si performante scazute ale fondurilor facultative de pensii. Salariul brut obtinut in Slovenia este cel mai mare din Europa Centrala si de Est si de doua ori si jumatate mai mare decat cel din Romania. Contributia medie lunara la un fond de pensii facultative in Slovenia este de 40 EUR, adica aproape de cinci ori mai mare decat cei 8,8 EUR pe luna in Romania.

Este binecunoscut faptul ca actuala lege include deja doua tipuri de garantii: cea a contributiilor platite mai putin cheltuielile legale si garantia relativa a randamentului fiecarui fond de pensii fata de randamentul intregii pieti. Efectul acestor doua garantii a fost ca toate prospectele fondurilor de pensii administrate privat propuse in piata si aprobate de CSSPP, cu o singura exceptie, sa fie aproape identice din punct de vedere al profilului de risc si al structurii de active, generand astfel constrangeri ale functionarii fondurilor de pensii si implicit efecte adverse intereselor participantilor.

Impunerea unui randament minim anual garantat nu urmareste interesul participantului, acela de a maximiza pe termen lung investitiile acestuia. Investitiile fondurilor de pensii se fac pe perioade foarte lungi de timp, astfel incat ele se intind atit pe perioade de expansiune cit si de recesiune economica. Impunerea unui randament minim anual garantat la nivelul ratei inflatiei va schimba de o maniera dramatica politica de investitii a administratorilor, acestia orientand investitiile catre instrumente financiare pe termen scurt, numai spre categoria instrumentelor cu venit fix, asa cum este cazul Sloveniei prezentat mai sus, ce vor facilita administratorilor obtinerea acelui randament minim egal cu rata inflatiei. In ansamblu, randamentul fondului de pensii va ramane doar la acest nivel al inflatiei, vaduvind participantii de castigurile de care ar fi putut beneficia pe termen lung, prin realizarea de investitii si pe piata de capital. Chiar si investind numai in instrumente cu venit fix de pe piata romaneasca, aceste randamente vor putea fi mai

mici decat rata inflatiei, existand numeroase perioade in care titlurile de stat sau depozitele bancare au platit dobanzi mai mici decat rata inflatiei.

In cazul introducerii unei asemenea garantii, fondurile de pensii din Romania nu vor putea face investitii si pe pietele externe, fapt ce poate afecta semnificativ nivelul randamentului, marind gradul de risc al investitiilor. Aceasta se datoreaza faptului ca toti banii vor fi investiti pe piata fnanciara din Romania. In cazul in care economia romaneasca va traversa perioade de recesiune, acest lucru va fi reflectat in intregime in randamentele fondurilor de pensii, neexistand posibilitatea atenuarii efectelor nefaste prin investitii pe pietele externe.

Totodata, nici chiar statul roman nu garanteaza sub nicio forma un nivel al pensiei pe care o vor obtine participantii din contributii mult mai mari (19,5% + 9,5%) la bugetul de asigurari sociale. Prin urmare, nu intelegem cum se poate impune unor administratori privati de fonduri de pensii oferirea unei asemenea garantii, luand in calcul toate constrangerile impuse deja de lege (comisioane limitate, structura de active limitata, cheltuieli de depozitare si tranzactionare).

Simularile realizate de specialisti in domeniul administrarii fondurilor de pensii din companii cu experienta indelungata din cadrul APAPR arata ca, constituirea unui portofoliu realizat in mare majoritate din instrumente cu venit fix va duce la existenta unei valori a sumelor acumulate in contul unui participant mai mici cu 30%, de-a lungul unui orizont investitional de 20 de ani, decat in cazul in care cel putin 30% din investitii s-ar fi realizat si in actiuni. Calculele realizate in scrisoarea deschisa, referitoare la investirea unei sume de 10 lei in 2008 si valoarea aceleiasi sume peste 40 de ani, sunt nefundamentate financiar si nu au niciun fel de suport economic.

Introducerea unui randament minim anual garantat in Legea 411 s-a mai incercat inca din 2004, iar in momentul in care aceasta lege a fost publicata, niciun administrator de pensii cu experienta nu si-a manifestat interesul de a investi in acest domeniu. De aceea, o asemenea modificare a legii, in conditiile in care mai multe firme internationale cu reputatie in domeniu au realizat investitii de sute de milioane de euro, este in totala contradictie cu practica UE. Aceste firme si-au realizat planul de afaceri conform prevederilor legislative actuale si orice schimbare de acest gen va rasturna toate calculele si prognozele initiale. **De aceea, APAPR va sesiza organismele Uniunii Europene in cazul in care acum, dupa ce au realizat investitii semnificative in acest sistem de pensii, firmele din cadrul acestei asociatii vor fi fortate sa acorde o garantie care nu este cuprinsa in legea actuala.**

Schimbarea regulilor jocului, deja acceptate de altfel, la momentul la care sistemul este gata de a fi lansat, va avea consecinte negative majore in plan international, Romania fiind perceputa ca o tara cu un climat legislativ instabil, fata de care investitorii straini isi vor pierde complet interesul, cu efecte catastrofale asupra economiei nationale si a balantei de plati externe.

In concluzie, APAPR poate oricand sa puna la dispozitia partilor interesate simulari ale impactului unei asemenea decizii in care se va vedea foarte clar ca unde, in aparenta, o asemenea masura este in interesul participantilor la acest sistem de pensii, in realitate, acestia vor iesi pagubiti in momentul pensionarii. O aparenta masura populistă nu trebuie sa piarda din vedere mecanismele economiei de piata in care, de multe ori, mai binele este dusmanul binelui.

In speranta ca veti acorda atenta cuvenita argumentelor noastre, va stam la dispozitie cu date si informatii mult mai detaliate,

Bram Boon
Presedinte APAPR

A.P.A.P.R este o asociatie profesionala organizata pe principii profesionale si etice, specifice institutiilor financiare care promoveaza prin actiuni specifice interesele generale si/sau specifice ale pietei fondurilor de pensii private in Romania si sprijina dezvoltarea institutiilor participante in acest sector de activitate. Membrii APAPR sunt:

1. S.C. AIG LIFE ASIGURARI ROMANIA S.A
2. S.C. ASIGURARE REASIGURARE ARDAF S.A.
3. S.C. AVIVA ASIGURARI DE VIATA S.A.
4. S.C. CERTINVEST S.A
5. S.C. DELTA ASIGURARI S.A
6. S.C. GENERALI ASIGURARI S.A
7. S.C. ING ASIGURARI DE VIATA S.A.
8. S.C. INTERAMERICAN ROMANIA INSURANCE COMPANY S.A
9. S.C. PETROAS S.A.
10. S.C. RAIFFEISEN CAPITAL & INVESTMENT S.A
11. S.C. GARANTA
12. S.C. ASIBAN
13. ALLIANZ TIRIAC
14. BANCA COMERCIALA ROMANA
15. KD LIFE ASIGURARI
16. OMNIASIG PENSII
17. BRD GROUPE SOCIETE GENERALE
18. BT AEGON FOND DE PENSII
19. BCR ADMINISTRARE FOND DE PENSII
20. OTP GARANCIA
21. PRIMA PENSIE